

ימין סוויסה:

„את המימונה עשו מארוקאים ששתלו אותם!“

השנה היתה המימונה בירושלים שונה. תנועת האוהלים הצליחה להפוך את האירוע לחגיגה מסוג אחר. אנשיה חסמו רחוב בקטמונים, הציבו בכניסה שער שעיצבו תלמידי בצלאל. הם הורידו את שולחנות התיקרות לרחוב, וכל מי שפחה הציגה את שולחנה ומטעמיה לפני העוברים והשבים. המימשחות אירחו את ראש-הממשלה, שרים ואלופי צה"ל. רחוב שהיה חסום לתנועת כלי-רכב המה מתושבי ירושלים, שבאו לחגוג עם תושביה המארוקאיים של השכונה.

הלכתי לימין סוויסה, מנהיג תנועת האוהלים, שאירגן את האירוע השונה הזה.

● **למה אירגנתם השנה את המימונה ברחוב?**
המטרה שלי היתה להביא לאיחוד הקהילה המארוקאית, שרמסו את תרבותה. נמאס לי לראות שמציגים אותנו כאוכלי בשר על האש בג'י'סאקר, המלכלכים את העיר. מארוקאים זה לא רק ריקודי-בטן. ניסיתי להראות את התרבות האמיתית, את שולחנות-האוכל הערוכים בכלים נאים, את הבגדים שנוהגים המארוקאים ללבוש בערב זה. תנועת האוהלים אספה כסף ונתנה לכל מי שפחה 75 ש"ח, כדי לעזור למי שפחות בהכנת הסעודה.

● **אתה מאשים את תנועת „ביחד“ שהם לא הראו את תרבות מארוקו האמיתית כל השנים?**
כן! המימסד הכשיר את הגוף המכונה ביחד לטפל בחגיגות של התרבות המארוקאית באור נכון. התושבים בשכונה ממור שתל אותם. הגוף הזה מנסה לעשות עסק מהמימונה. ביחד עושה מיסחר מהמארוקאים. כל שנה הם מארגנים חגיגה לפוליטיקאים, ולא למארוקאים.

● **הצלחתם השנה לעשות את המימונה אחרת. אז על מה אתה כועס?**
אני כועס עליך שהטלוויזיה והעיתונות לא פירסמו שום דבר ממה שעשינו! תנועת ביחד, עם סם נ'שיטרית, הרגישה שקמה תנועת-מחאה ויוצרת דבר אחר. הם הרגישו שמשוהו נופל להם מהירי, ואז התחיל קשר-השתיקה של כולם: העיתונות, הטל-וויזיה, המימסד. עשו עלינו חרם.

אני בטוח שאילו היינו שורפים צמיגים, היו מוציאים עיתון במיוחד באחד כמא. אבל דברים יפים לא מראים. יש פחד להציג את התרבות המארוקאית באור נכון. התושבים בשכונה ממור מרים. הם מרגישים מיואשים, שאת הרברים האמיתיים לא מפרסמים ולא מראים.

● **אתה לא חושב שאתם מגזימים באירועי המימונה, שאיברה את ייחודה המארוקאי?**
לכן אירגנו השנה את המימונה כמתכונת אחרת! ברחוב, בשכונה, באווירה יותר קהילתית. נמאס לנו מהפיקניקים הגדולים שלא מבטאים דבר, אלא עוזרים לפוליטיקאים למצוא בימה להופיע.

● **ומה אתם מתכוונים לעשות עתה?**
מתנועת האוהלים תצא עכשיו מחאה גדולה. החרם של העיתונות עלינו ושל המימסד יוליד חרם משלנו. לא ניתן למכור עיתונים בשכונה, כדי שמערכות-העיתונים יזכרו שמארוקאים זה לא רק צמיגים שרופים. מארוקאים זה גם תרבות אחרת ושונה.

יוסי אחימאיר:

„בני המישפחה לא הזמנו להקרנה מוקדמת!“

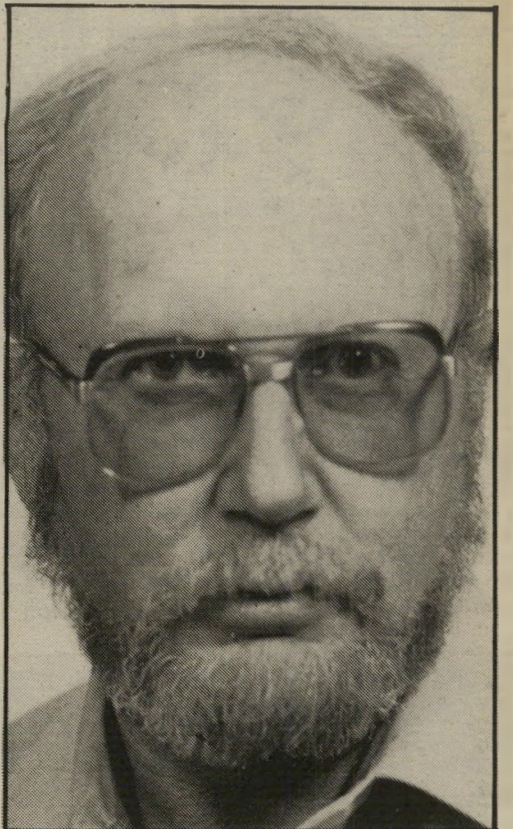
השבוע עומדת הטלוויזיה להקרין סרט דוקומנטרי על חייו ועל דרכו הפוליטית של אבא אחימאיר, מי שהיה ממנהיגי הרוויזיוניזם בארץ, שאירגן את „ברית הביר" יונים", הראשונה שהטיפה למילחמה בכריטיים. אחימאיר היה גם מסובך במרשת רצח ארלוזורוב.

פגשתי את בנו, יוסי אחימאיר, חבר מערכת מעריב בחופשה, המשמש כיום כעוזרו וכדוברו של ממלא-מקום ראש-הממשלה ושד"ח-החוף, יצחק שמיר.

● **מה דעתך על הסרט?**
לא ראיתי את הסרט. הטלוויזיה אומנם ערכה הקרנה מוקדמת לעיתונאים, אך אנחנו, בני-המישפחה, לא הוזמנו.

● **הייתם מעורבים בהכנת הסרט?**
לא. שיתפנו פעולה באופן פאסיבי עם עורך הסרט, יהודה קווה, כל מה שביקש מאיתנו — ראגנו להעביר לו, בעיקר תמונות מאלבום המישפחה, כשהזמנו להתראיין, הופענו. התחקירנית של הסרט נעזרה בארכיון המישפחתי. זהו ארכיון מרכזי על אבא אחימאיר, נמצאים בו מיכתבים שלו ומיכתבים אליו, כל מאמריו וספרים שבהם נכתב עליו. יש גם ארכיון הקלטות, תמונות וכו'.

● **מה אתה מצפה מהסרט?**
אני מצפה שהסרט יראה את אישיותו הרביגונית של אבא: את מילחמתו הבלתי-מתפשרת בקומוניזם, שבה הקדים וראה את הסכנת הגדולה הטמונה בו לאנושות; את מאבקו במה שהוא כינה „הרקב ביעקב", כלומר מאבקו בשחיתויות שפשוו בצ'יבוריות היהודית; את הטפת וחינוכו ואת הרזומה האישית שלו עצמו להקרבה ולנכונות לסבל למען ע"י-ישראל, ועצמאותה; את מאבקו הפוליטי, הן בתחום שבין ימין ושמאל בארץ, הן בתחום תנועתו שלו; את היותו אוהב ארץ-ישראל, איש-הרוח שבה, את כושרו הסיפורתי, את הגותו ההיסטורית-פילוסופית, רגישותו האישית ויכולת ההתבוננות שלו; את יושרו האינטלקטואלי, דיבורו הגלוי ונתיבתו הישרה, שאיננה משאירה ספק באשר לכוננותו. אצלו לא היה אחד בלב אחד בפה — או בעט. אם יצליח הסרט להראות את כל אלה, אין ספק שאנו, בני-המישפחה, נבוא על סיפוקנו.

מאיר בן-דוב:

„האוסף של דיין אינו שווה את המיליון!“

מוסיאון-ישראל רכש את אוסף משה דיין בסכום של מיליון דולר. המוסיאון רכש אוסף שבחלקו נגנב ונשדד. דיין חפר ללא רשיון, דיין השתמש באמצעי-צה"ל כמו מסוקים, להעברת המימצאים מהגולן ומסיני לביתו שב צהלה. המימצאים שנחפרו, נמצאו ונלקחו הם רכוש המדינה. דיין קנה מסוחרים ערביים בנדה, בצ'קים שלא נפדו, ושימשו למוכרים כשיטרי-ביטחון והכשר. הוא גם השתמש בעתיקות להלבנת הון שחור.

על חמישה פשעי דיין מי ישיבנו? פניתי לארכיאולוג מאיר בן-דוב, האחראי על החפירות ליד הר-הבית, וביי קשתי לברר מדוע שתקו הארכיאולוגים כל השנים על שוד העתיקות של דיין.

למען האמת צריך לומר שהצעירים מבין הארכיאולוגים מחו נמרצות על מעשי דיין. אבל המימסד הארכיאולוגי דאג להשתיק גם אותם, כנראה מתוך חשבונות של טובות-הנאה. חלק מהשתיקה נבעה גם מהתרפסות והתבטלות לפני הארון, הגביר. ● **השתיקה של המימסד היתה מפתיעה?**

היא היתה מפתיעה בעיקר מפני שהמימסד הארכיאולוגי ידע שמצטברים אצל דיין עתיקות, דיין הזמין רבים מהם לבקר בביתו ולראות את האוסף שלו. אף אחד מהם לא דאג לרשום את המימצאים כמו שצריך, ולתעד את האוסף. בזמנו, כשניסה שר-המישפחה, יעקב שימשון שיירא, לחקור בעניין, בעיקבות פירסומים שהיו בהעולם הזה, לפני מילחמת יום-הכיפורים, הוא לא זכה בעזרה מראשי הארכיאולוגים בארץ, הפרופסור ייגאל דיין סירב בפירוש לפנייתו.

● **מהו הערך האמיתי של אוסף דיין?**
מבחינה מדעית, אין לו ערך רב. רוב הרברים אינם רשומים ואין יודעים את זמנם, ומאין הגיעו. באוסף גם אין מימצאים נדירים, מלבד שניים: מסכת-אבן פרה-היסטורית ופסל-אבן עמוני. שאר המימצאים אינם ייחודיים, ויש כמותם במוסיאון-ישראל ובמוסיאונים אחרים, לרבות אוסף ארונות-הקבורה העשויים חרס — אנטרופואידים; ארכיאולוגים רבים בארץ מפקפקים אם המחיר ששולם הוא ריאלי. אני לגמרי לא בטוח שאדם אחר היה מקבל מיליון דולר עבור אוסף שכזה.

● **אבל לולא היו קונים את האוסף, הוא היה נמכר ונעלם?**
שטויות! בישראל קיים חוק שחפצים ארכיאולוגיים בעלי ערך ייחודי אין להוציאם מהארץ, אלא ברשות מנהל אגף-העתיקות. ולכן לא היה חשש שהאוסף יוצא מהארץ, אם אגף-העתיקות היה מחליט להטיל וטו על העניין.

● **מהם הלקחים שניתן להפיק מפרשת דיין?**
הערבים אומרים „מה שהיה, מת". בכל זאת, אני חושב שלפרשה זו יהיו התפתחויות, שכן יש היום בישראל בעלי אוספים פרטיים רבים, שאספו בשיטות כאלה וכדומות להן. בין אלה יש אנשים המקורבים לעשייה הארכיאולוגית, וכבר עתה צריך לתת את הרעת שאוספים אלה לא יימכרו בבוא היום!